

Oproeptekst
EFRO Vlaanderen 2021-2027
Oproep 239 - BD2 – SD4 – Bevorderen van klimaatadaptatie
GTI Kempen

In 't kort

Deze oproep past binnen het thema 'Duurzaam Vlaanderen' en richt zich op projecten die inzetten op het **bevorderen van klimaatadaptatie**. Deze oproep richt zich uitsluitend naar projecten die gesitueerd zijn in de GTI Kempen (arrondissement Turnhout).

Projecten worden ingediend via het EFRO E-loket. Vóór indiening moet het project aangemeld worden via een [vooraanmelding](#). De vooraanmelding moet ten laatste op **maandag 18 november 2024** ingediend zijn. De deadline voor indiening van het volledige projectvoorstel is **vrijdag 7 februari 2025**.

Oproep actief

Wanneer?

Van 24/9/2024 tot en met 7/2/2025

Samengevat

Voor wie?

Alle organisaties met rechtspersoonlijkheid

Voor wat?

Projecten rond het tegengaan van, en aanpassing aan de klimaatverandering (mitigatie) binnen het arrondissement Turnhout.

Bedrag

393.000 euro EFRO-steun

Medegefinancierd door
de Europese Unie

Wat?

Wat is de oproep 'Bevorderen van klimaatadaptatie en welke projecten verwachten we?

Binnen deze projectoproep zijn we op zoek naar projecten die inzetten op het tegengaan van, en aanpassing aan de klimaatverandering (mitigatie).

We focussen daarbij op investeringsprojecten.

Loutere werkingsprojecten komen voor deze projectoproep niet in aanmerking. Investeringsprojecten zijn projecten die voor **méér dan 50% uit investeringskosten** bestaan.

Projecten moeten **additioneel** zijn aan **bestaande steunkaders**, deze omvatten onder meer:

- Ecologiepremie
- Besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van steun voor de (her)aanleg van bedrijventerreinen
- Projectoproepen i.h.k.v. de Blue Deal
- ...

Hieronder volgt een toelichting over de **specifieke investeringen** die we binnen deze projectoproep wensen te realiseren.

De gevolgen van klimaatverandering laten zich inmiddels voelen in vrijwel alle economische sectoren. Deze gevolgen hebben daarenboven een impact op onze samenleving en leefomgeving.

De klimaatverandering leidt in Vlaanderen tot perioden van aanhoudende droogte die steeds meer tot watertekorten leidt.

Het totaal neerslagtekort gedurende het zomerseizoen zal tegen 2100 verdubbelen tot 485 mm, tegenover 237 mm in het huidig klimaat. Een extreem neerslagtekort dat zich nu gemiddeld eens om de 20 jaar voordoet, zal zich in de toekomst gemiddeld eens om de 2 jaar kunnen voordoen. Door een combinatie van een hoge bevolkingsdichtheid en een relatief beperkte aanwezigheid van oppervlakte- en grondwater heeft Vlaanderen een van de laagste waterbeschikbaarheden per inwoner van Europa. Daarnaast verbruiken we veel water en worden de grondwaterlagen te weinig aangevuld.

We hebben veel inwoners en veel water intensieve economische activiteiten op een kleine oppervlakte. Een oppervlakte die meer en meer verhard is. Belangrijke thema's binnen de Vlaamse Blue Deal zijn dan ook het sensibiliseren van particulieren, het stimuleren van ontharding en het verhogen van de bevoorradingszekerheid.

Bij langdurige droogte en te lage grondwaterstand ontstaat het risico op situaties waarbij de drinkwatervoorziening niet volledig meer kan worden gegarandeerd, of de binnenvaart kan worden beperkt de lage waterstanden. Maar ook andere sectoren waarbij water een essentieel element vormt binnen het productieproces kunnen hierdoor hinder ondervinden. Zo kan watertekort schade toebrengen aan gewassen en hun groei beperken, en dus aan de agrarische opbrengsten of kan het leiden tot het stilleggen van industriële processen die water nodig hebben als grondstof of koelmiddel. Daarnaast kan droogte leiden tot verminderde waterkwaliteit of tot beperkingen voor de binnenscheepvaart. Zowel particulieren, landbouw als industrie ondervinden reeds de gevolgen van de droogteproblematiek.

De klimaatverandering zorgt voor langere perioden van droogte, afgewisseld met intensere regenbuien. Veel bruikbaar regenwater belandt dan samen met vervuild afvalwater in de riolering. Dat leidt tot een lager rendement van de waterzuivering, minder waterreserves op het bedrijventerrein en een onnodige belasting

van de afvalwaterriolering, met als gevolg verhoogde risico's op overstorten naar grachten en waterlopen in de buurt.

De projectoproep focust zich daarom op:

- Het verhogen van onze weerbaarheid tegen extreme klimaatverschijnselen. Extremere weersvormen uiten zich echter niet enkel in droogte, maar ook in kortstondige periodes van zeer hevige regenval.
- Het multifunctioneel inzetten van ruimte. Creatie van groene en blauwe infrastructuur bijvoorbeeld die bijdraagt aan de leefbaarheid van steden, maar ook aan waterhuishouding, of het gebruik van overstromingsgevoelige ruimte voor zowel de bescherming tegen overstromingen of wateroverlast als de aanpak van droogte en waterschaarste.

Er wordt gezocht naar (bij voorkeur) innovatieve demonstratieprojecten, en/of projecten met een duidelijke economische meerwaarde. Projecten met een bedrijfsgerichte focus genieten hierbij de voorkeur.

Concreet kan zich dit vertalen in **volgende acties**:

- Ruimteadaptatie waarbij ruimte multifunctioneel wordt ingezet. Bv projecten waarbij overstromingsgevoelige ruimte wordt ingeschakeld voor zowel de bescherming tegen overstromingen of wateroverlast in combinatie met de aanpak van droogte en waterschaarste;
- Innovatieve onthardingsprojecten: dit zijn innovatieve projecten waarbij in principe de combinatie wordt gemaakt van zowel onthardingsinvesteringen enerzijds, als klimaat adaptieve maatregelen (groene en blauwe infrastructuur, circulair watergebruik, multifunctioneel ruimtegebruik i.f.v. klimaatadaptatie en mitigatie,...) anderzijds.
- Nature based solutions: dit zijn oplossingen die zowel worden geïnspireerd, als worden ondersteund door de natuur. Deze oplossingen zijn kostenefficiënt, en dragen zowel bij aan het milieu als sociale en economische voordelen.
- Testcases/pilootprojecten inzake waterrecuperatie die hun potentieel hebben bewezen in eerdere kleinschaligere projecten en/of projecten waarbij hun potentieel theoretisch werd aangetoond, maar nog niet in de praktijk;
- Projecten waarbij het behoud en de versterking van infiltratie van hemelwater, volgens de drietrapsstrategie vasthouden-bergen-afvoeren wordt bewerkstelligd;
- Innovatieve projecten die een circulair watergebruik mogelijk maken;
- Projecten die klimaatadaptatieve groene en blauwe infrastructuur (groen-blauwe netwerken) creëren, of verder uitbouwen. De gesteunde projecten dragen bij om verstedelijkte gebieden leefbaar te houden op het van opwarming (hitte-eilandeffect), waterhuishouding (wateropvang, -buffering en infiltratie tegen verdroging, beperking overstromingsrisico) én gezondheid en lokale leefkwaliteit.

GTI Kempen

Om de territoriale cohesie te versterken, voorziet het EFRO-programma in het instrument van de "Geïntegreerde Territoriale Investerings" (GTI). Een GTI laat toe dat een specifieke geïntegreerde strategie wordt ontwikkeld, die rekening houdt met de specifieke sociaal - economische en territoriale kenmerken van het gebied. Dit zal een regioversterkende aanpak toelaten, gebaseerd op samenwerking tussen verschillende overheidsniveaus en over administratieve grenzen heen.

Deze strategie werd beschreven in de [startnota GTI Kempen](#) voor de EFRO-programmaperiode 2021-2027. De ingediende projecten moeten inpasbaar zijn in deze startnota. Dit moet duidelijk worden toegelicht in het projectvoorstel (cf. 'link met het beleid' in het aanvraagformulier).

Voorwaarden

Wie kan van deze subsidie gebruik maken en waar moet je rekening mee houden?

Wie kan gebruik maken van deze subsidie?

Elke organisatie met **rechtspersoonlijkheid** kan een EFRO-project indienen. Projecten kunnen worden uitgevoerd door de indiener (promotor) of door een consortium (promotor en copromotoren), indien het staatssteunregime dit toelaat. Uitsluitend (co)promotoren kunnen kosten indienen die voor subsidies in aanmerking komen.

Welke kosten komen in aanmerking?

Binnen deze oproep zijn de kostenrubrieken investeringen, werking, externe prestaties, personeel en overhead voorzien. De kosten die voor het EFRO-project in aanmerking komen, zijn vaak ook afhankelijk van het staatssteunregime. Als het project onder de staatssteunregels valt, mogen in geen geval al onomkeerbare activiteiten (werken, aanstellen aannemer,...) worden uitgevoerd of kosten worden gemaakt vóór indiening in het E-loket.

Meer informatie over de kostenrubrieken is terug te vinden in de [Programmahandleiding](#).

Financiering

Projecten moeten beschikken over een **sluitend financieel plan**. Bij projectindiening moeten minimaal de cofinancieringsaanvragen toegevoegd worden, indien er sprake is van externe financiers. Ook de eigen bijdrage van de partners (zowel van promotor als van copromotoren) en eventueel het privaat karakter ervan (indien de staatssteunregels dit noodzakelijk maken), moeten aangetoond worden.

Uitbetaling van EFRO-steun is uitsluitend mogelijk op basis van gemaakte en bewezen kosten. Het project moet dus in eerste instantie in staat zijn om de projectkosten zelf voor te financieren. Vooraleer een project kan goedgekeurd worden, zal de kredietwaardigheid van de (co)promotor aangetoond moeten worden.

Indicatoren

Voor deze oproep zijn volgende indicatoren van toepassing geacht. Bij de opmaak van een projectvoorstel vragen we om een onderbouwde en realistische raming te maken van de bijdrage van jouw project tot deze indicatoren, waar projectspecifiek relevant. Deze waarden worden tijdens de uitvoering van het project gemonitord.

Resultaat of Output	Indicator Code	Naam Indicator
Output	RCO 26	Groene infrastructuur aangelegd of verbeterd met het oog op klimaatadaptatie
Output	SOI 22	Aantal m ² waterbeheersmaatregelen
Output	SOI 23	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots die leiden tot klimaatadaptieve maatregelen
Resultaat	RCR 35	Inwoners die profiteren van maatregelen ter bescherming tegen overstromingen
Resultaat	RCR 37	Inwoners die profiteren van maatregelen ter bescherming tegen klimaatgerelateerde natuurrampen (andere dan overstromingen of natuurbranden)

Binnen welke termijn moet een project gerealiseerd zijn?

De projectduur bedraagt in principe **maximaal 3 jaar voor investeringsprojecten**. Investeringsprojecten zijn projecten die voor **méér dan 50% uit investeringskosten** bestaan.

Projecten die onderhevig zijn aan de staatssteunregels mogen in geen geval starten vóór indiening in het E-loket.

Bedrag

Hoeveel bedraagt de steun?

Er is een bedrag van **393.000 euro** EFRO-steun beschikbaar voor de oproep 'Bevorderen van klimaatadaptatie – GTI Kempen'. Afhankelijk van het aantal steunwaardige projecten kan deze enveloppe eventueel nog opgetrokken worden.

De EFRO-steun bedraagt **maximaal 40%** van de totale subsidiabele kosten.

Met deze EFRO-oproep willen we de Vlaamse economie versterken. Om hiertoe bij te dragen wordt van potentiële projecten een maximale focus op economische valorisatie verwacht. Deze economische focus betekent dat jouw project naar alle waarschijnlijkheid onder de staatssteunregels valt. Het kader van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) is dan het meest aangewezen om de maximaal toegelaten publieke steun te verantwoorden.

Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV)

De AGVV is een zeer praktisch instrument om op een geoorloofde manier staatssteun te verlenen aan de ontwikkeling van jouw project. In de AGVV zijn allerlei steuncategorieën vrijgesteld. Het gaat om onderwerpen waaraan de Europese Commissie een groot belang toekent zoals innovatie, duurzaamheid en onderzoek en ontwikkeling. Hierna volgt een (niet limitatieve) selectie van de meest toepasselijke artikels uit de AGVV o.b.v. de inhoud van het Vlaamse EFRO-programma.

Voorbeelden BD2 – Green Europe:

deel 7 steun voor milieubescherming

- Artikel 36 Investeringssteun om ondernemingen in staat te stellen verder te gaan dan Unienormen inzake milieubescherming of om, bij ontstentenis van Unienormen, het niveau van milieubescherming te verhogen;
- Artikel 56 Investeringssteun voor lokale infrastructuurvoorzieningen
- ...

De-minimisverordening:

Anders dan de AGVV heeft de-minimissteun geen betrekking op specifieke activiteiten. Op grond van de reguliere De-minimisverordening kunnen overheden ondernemingen over een periode van drie jaar tot een bedrag van 300.000,00 euro steunen zonder dat er sprake is van ongeoorloofde staatssteun.

Diensten van Algemeen Economisch Belang (DAEB)

DAEB zijn economische activiteiten die een publiek belang dienen. Overheidsoptreden bij de uitvoering van deze diensten is noodzakelijk, omdat deze diensten anders niet zelf door de markt worden verricht (al dan niet onder maatschappelijk aanvaarde voorwaarden).

Aanvraagprocedure

Hoe een aanvraag indienen?

Projectvoorstellen moeten worden ingediend via het [EFRO E-loket](#). We werken voor deze oproep in twee fasen: eerst een **vooraanmelding** van je projectidee en vervolgens de indiening van het **volledig uitgewerkte projectvoorstel**.

Vooraanmelding

In de vooraanmelding geef je een korte omschrijving van het project (o.a. omschrijving van projectpartners, activiteiten, budget). Hiervoor maak je gebruik van het [Sjabloon Vooraanmelding](#). De beschikbare ruimte mag niet overschreden worden.

De deadline voor indiening van de vooraanmelding is **maandag 18 november 2024**. Indienen doe je via e-mail naar vooraanmelding-efro-bd2@vlaio.be

Binnen 21 dagen ontvang je als indiener vanuit de EFRO-Beheersautoriteit feedback op deze vooraanmelding.

Deze feedback bevat inhoudelijke en technische informatie en is geen bindende beoordeling.

Het staat je als indiener dus hoe dan ook vrij om na de vooraanmelding al dan niet een projectvoorstel in te dienen.

Volledig uitgewerkt projectvoorstel

Na de fase van de vooraanmelding kan een project worden ingediend in het [E-loket](#).

De deadline voor de indiening van de projectvoorstellen is **vrijdag 7 februari 2025**.

Je hoeft de deadlines niet noodzakelijk af te wachten. Van zodra je vooraanmelding of projectvoorstel volledig klaar is, kan het ingediend worden.

Om je doorheen het indieningsproces te loodsen, kan je gebruik maken van de [Programmahandleiding](#), waarin de verschillende stappen uitgelegd worden.

Ondersteuning

Bij het uitwerken van je projectvoorstel kan je beroep doen op de begeleiding van het provinciale contactpunt. We raden je sterk aan gebruik te maken van deze begeleiding.

Contactpunt Provincie Antwerpen: Anneke.vandenaker@provincieantwerpen.be (T 03 240 66 03) en hanne.witters@provincieantwerpen.be (T 03 240 5822)

Voor inhoudelijke ondersteuning kan dit via stefaan.pennewaert@vlaio.be (T 02 553 37 25), shanna.vanblaere@vlaio.be (02 553 09 54) of philippe.rousseau@vlaio.be (T 02 553 37 07).

Heb je problemen bij het werken in het E-loket dan kan je contact opnemen met de applicatiebeheerder via roel.loos@vlaio.be (T 02 553 37 30), of jelle.vanderhoudelingen@vlaio.be (T 02 553 07 41).

Vervolgstappen

Beoordeling van de projectvoorstellen

De volledig uitgewerkte projectvoorstellen worden beoordeeld volgens een vaste beoordelingsprocedure.

Eerst gaan we na of je projectvoorstel **ontvankelijk** is. Beschikken alle partners over rechtspersoonlijkheid? Is het project nog niet afgerond of (in het geval van staatssteun) nog niet aangevat? Worden Europese regels inzake duurzaamheid, milieu en gelijke kansen nageleefd?

Als dit allemaal in orde is, onderwerpen we je projectvoorstel aan een **strategische en operationele beoordeling**.

Bij de **strategische beoordeling** bekijken we:

- De probleemanalyse en de relevantie van het projectvoorstel;
- De doelgroepen,
- De doelstellingen;
- De deskundigheid van de projectpartners;
- Het duurzaam effect en de continuïteit;
- De bijdrage tot de programma-indicatoren;

Bij de **operationele beoordeling** bekijken we:

- De concrete uitwerking van het project op basis van de activiteiten en werkpakketten;
- De mijlpalen en de planning;
- Het projectmanagement;
- Het budget;
- De voorziene financiering;
- Het risicobeheer;
- De transversale thema's (milieu, duurzaamheid en gelijke kansen).

Beide beoordelingen worden op 50 punten gequoteerd.

Om voor goedkeuring in aanmerking te komen, moeten projectvoorstellen **minimaal 30/50 op de strategische beoordeling behalen én een globale score van minimaal 60/100**.

Een eerste screening wordt uitgevoerd door de EFRO-Beheersautoriteit. De Beheersautoriteit kan contact opnemen met de projectindieners voor verdere (technische) verduidelijkingen.

Daarnaast worden de projectvoorstellen ook voorgelegd aan onafhankelijke, inhoudelijke experts in een **Technische Werkgroep**.

Projecten binnen deze oproep worden eveneens ter validering voorgelegd aan de **Stuurgroep van de GTI Kempen**, waarbij deze de inpasbaarheid binnen het strategisch kader van de GTI Kempen aftoetst.

Op basis van het advies van de Technische Werkgroep en de validatie door de Stuurgroep, neemt de EFRO-Beheersautoriteit vervolgens een definitieve beslissing.

De EFRO-Beheersautoriteit streeft naar een definitieve beslissing van deze oproep tegen **eind april 2025**.